

Als hij maar geen Nilis wordt...

Studie. Voetballers en hun financiën: 9.000 euro per

De Belgische voetballer laat zijn geld vooral beheren door de familie en komt daardoor in de problemen. De helft van de spelers is niet eens verzekerd tegen inkomensverlies. En nog erger: een kwart gokt of verbrast te veel geld. Luc Nilis of Mike Tyson, het zijn lang geen uitzonderingen, blijkt uit een studie van de Universiteit Antwerpen en financieel planner Optima.

HANS VANDEWEGHE

Tomas Van Den Spiegel:

Te veel geld uitgeven, verkeerd trouwen, overdreven verwachtingen van de carrière en een gebrek aan inzicht in geldzaken: dé ingrediënten voor een financieel debacle. Behalve de juiste vrouw, wil Tomas Van Den Spiegel voor alle andere problemen oplossingen aanreiken.

Als ex-topsporter in België, maar ook in Italië, Spanje, Rusland en Oekraïne is 'de slimste mens' (editie 2012) een ervaringsdeskundige in sportfinanciën, die de perverse mechanismen herkent. Zelf bleef hij van ongelukken gevrijwaard, maar hij hoorde wel eens wat. "Als je een casino binnengaat met de ploeg en een ploegmaat vraagt of jij voor

hem wat geld kan afhalen omdat zijn creditcard is geblokkeerd, dan weet je hoe laat het is."

"Zelf ben ik geen gokker. Eén keer ben ik begonnen met 50 euro en ik stond die avond op een onwaarschijnlijk hoog bedrag, dat ik niet eens durf te noemen, waarna ik even later alles ben kwijtgespeeld. Ik was daar een week ziek van en ik heb toen gezworen dat ik er nooit meer aan begin."

**'Als je hun
schoonmoeder
wil spelen, is het
snel voorbij'**

TOMAS VAN DEN SPIEGEL
OPTIMA

Zijn ervaring met financieel advies begon in 2007. Nadat hij in vier verschillende landen had gespeeld en her en der groepsverzekeringen en beleggingen had lopen, zag hij door de bomen het bos niet meer. Hij ging in zee met Optima en verdiepte zich gaandeweg zelf in de materie. "Ik weet waarvoor een sporter tijd en energie heeft als hij op de toppen van zijn tenen loopt. Beleggingen in de gaten houden, hoort daar echt niet bij. Toen ik de eerste

klappen kreeg in het begin van de bankencrisis, bleek dat ik te veel was blootgesteld aan bank aandelen. Dat was nieuw." Optima beheert sinds 2007 zijn portefeuilles en stroomlijnde die over alle landsgrenzen heen. Ze kwamen geregeld bij hem op bezoek in het buitenland en zo groeide de idee om na zijn actieve carrière hetzelfde te doen voor topsporters. Zijn klantenrelaties tellen ongeveer twintig sporters.

Stel: ik ben een jonge topvoetballer, die net een verbeterd contract heeft getekend en ik weet niet goed wat ik met dat

geld moet. Hoe pakt u dat aan?

"Eerst even iets verduidelijken: wij doen niet aan 'wealth management', dus niet puur aan beleggen van geld, maar aan financiële planning voor het leven, ook na de sport. Dus beginnen we met lange gesprekken. Wat zijn je verwachtingen? Wat heb je? Wat wil je? Hoeveel zekerheid wil je inbouwen? Dat behoort tot de verplichte vragen die iedereen moet invullen."

"Maar wij graven dieper. Ik peil ook naar de stabiliteit van de relatie. Als de atleet aangeeft dat hij een lief heeft, maar ook meer dan één, dan is dat een ander verhaal dan iemand die een vaste relatie heeft en aan kinderen denkt. Verzekering, successierechten, dat komt allemaal aan bod, als de sporter dat wil. Voor de puur technische uitwerking roep ik er de specialisten bij."

maand en toch in vieze papieren

Bij Ben Crabbé in *Karakters* was Luc Nilis niet bepaald een open boek toen zijn problemen aan bod kwamen. Iedereen in het wereldje weet dat hij een groot deel van zijn voetbalfortuin heeft kwijtgespeeld, maar ook de opletende leek begreep al snel dat gokken hem naar de rand van de financiële afgrond heeft geduwd. Luc Nilis is geen uitzondering. Niet in België, en vooral niet in de sport. Drie van de vijf Premier Leaguespelers – met een gemiddeld weekinkomen van 40.000 euro – gaan persoonlijk bankroet tijdens hun voetbalpensioen. In de NFL (American football) komt 78 procent van de spelers in de financiële problemen binnen de twee jaar na hun pensionering en 60 procent van de basketbalspelers – het gemiddelde inkomen in de NBA is 3,6

Familie beheert

In België loopt het zo'n vaart niet. Niet alleen omdat België hooguit de twaalfde voetbal-economie van de wereld heeft. Alleen al één weksalaris van Eden Hazard bij Chelsea FC – 250.000 euro – is hoger dan het gemiddeld jaar-salaris in de Jupilerliga.

Slecht financieel beheer correleert niet met het niveau van het inkomen en dus lopen ook Belgische voetballers steeds

miljoen euro per seizoen – zijn binnen de vijf jaar na hun laatste wedstrijd failliet. Het beste voorbeeld is natuurlijk de bokser Mike Tyson, die in totaal meer dan 300 miljoen euro aan wedstrijdpremies opstreek en tijdens zijn hoogdagen op een domein woonde met een volledige zoo, waaronder een setje van drie Bengaalse tijgers, in de witte uitvoering nog wel. Wat de verarmde Tyson vandaag verdient als stand up comedian gaat haast integraal naar de Amerikaanse belastingen om zijn boetes af te betalen.

Slecht financieel beheer heeft niets te maken met het inkomen en dus lopen ook Belgische voetballers het gevaar om hun geld sneller kwijt te spelen dan het binnenkomt

vaker het gevaar om het vele geld dat ze verdienen sneller kwijt te spelen dan het binnenkomt. In tien jaar tijd zijn ook hier de salarissen verdubbeld en zijn de verlokkingen exponentieel toegenomen. Komt daar nog eens bij dat beleggen in het huidige economische klimaat – zelfs voor kapitaalbehoud – diepere inzichten vereist.

Die hebben voetballers niet en die gaan ze ook niet halen. Integendeel, uit een recente enquête van de Universiteit Antwerpen in samenwerking met financieel planner Optima blijkt dat voetballers nog al te vaak op familieleden vertrouwen om hun geld te beheren. En hoewel die het meestal goed menen, zijn de ongelukken dan niet veraf. Eén op de negen voetballers doet alle geld- en beleggingszaken zelf, zonder hulp. Vier op de tien voetballers gebruiken hun royale inkomen ook om anderen te steunen, hoofdzakelijk familieleden. De enquête die moest dienen voor een studie 'De financiële situatie van profvoetballers' is van de hand van de econoom Matteo Balliauw van de Universiteit

Antwerpen en werd uitgewerkt met ex-basketbalspeler Tomas Van Den Spiegel, die voor Optima de sportdesk beheert en topsporters financieel coacht. Geen onbevooroordeelde bron, maar de bevraging is volgens de regels van de kunst gebeurd en werpt een ondubbelzinnig licht op hoe voetballers hun inkomsten beheren. "De vragen hebben we bewust eenvoudig gehouden", zegt Tomas Van Den Spiegel, "omdat we weten dat sporters niet te veel tijd aan een enquête willen besteden en omdat we in België niet veel financiële openheid gewend zijn." Ruim honderd spelers uit de eerste klasse zijn bevraagd, zowel bij topclubs, middenmoters als degradatiekandidaten. Dat is een kwart van de eersteklassekernen en dus een meer dan representatief staal.

Overspending

Gemiddeld gaven ze een netto maandsalaris op van 8.670 euro, waarbij het gemiddelde fel afweek van de mediaan, een gevolg van de veel hogere topsalarissen. Het hoogst gerapporteerde inkomen was 36.000 euro netto per maand. Dat is geen uitzonderlijk bedrag en lijkt zelfs eerder laag, maar variabele of eenmalige inkomsten als premies, tekengelden en groepsverzekeringen zijn daar niet bijgeteld.

Opvallende vaststelling is ook het gokgedrag bij voetballers. Een kwart van de spelers geeft aan geregeld een gok(je) te wagen en ook één op de vier geeft toe dat er geregeld te veel geld wordt uitgegeven. 'Overspending' in het jargon. Shopping, kledij, schoenen en eten zijn verantwoordelijk voor 90 procent van de uitgaven. Van Den Spiegel: "Een kwart geeft gokken en overspending toe. Ik vermoed dat het reële cijfer een stukje hoger ligt, want ik herinner mij hoe ik zelf was als speler als men naar privé zaken peilde."

De resultaten toonden ook aan dat de kans op problemen vermindert naarmate men meer spaart en investeert in vastgoed. Volatiele beleggingen zoals mode, kunst en een thema-café zijn minder aan te raden. Net zoals met gokken, slechte beleggingen en overspending neemt de kans op financiële problemen toe naarmate men zijn geld aan anderen uitgeeft.

Dat veel voetballers te weinig aan hun financiële toekomst denken en te weinig beseffen dat hun portemonnee slechts tijdelijk dik is, bewijst de statistische vaststelling dat de helft geen verzekering heeft tegen tijdelijke of definitieve arbeidsongeschiktheid. "Dat is verontrustend weinig", zegt Van Den Spiegel. "Te weinig sporters zijn zich ervan bewust dat de kans op een blessure erg reëel is. Dat heeft grote financiële gevolgen."

financieel opvoeder van sporters

"Ik laat ook één of twee maanden de uitgaven bijhouden en dat wordt dan besproken. We berekenen dan drie simulaties, eigenlijk drie scenario's: of het contract blijft ongeveer zoals het nu is, of het is binnen de kortste keren afgelopen door blessure, of *the sky is the limit* en je eindigt in de Premier League."

"Dat is een stukje koffiedik kijken, maar het toont de sporter wel de valkuilen van bijvoorbeeld een dure levensstandaard, die niet is vol te houden bij tegenslag. In geval van jouw nieuwe contract met wellicht een pak tekengeld zal ik je aanraden niet onmiddellijk iets te kopen, maar heel goed alle opties te bekijken en rustig een beslissing te nemen in functie van de toekomst."

Bent u een concurrent voor de makelaar of de agent van de sporter?

"Neen, ik heb zelfs een goed contact met een aantal makelaars. Zij staan er niet om te springen om dat ook nog eens te doen voor hun sporters. Vandaar dat ze graag in zee gaan met specialisten zoals wij."

"Ook voor ons is het een evenwichtsoefening. Soms belen sporters met de vraag of ze een nieuwe auto mogen kopen. Dat bekijken wij en als het kan, geven we ook een advies over wat ze te besteden hebben en over de maand waarin dat het beste gebeurt."

"Ik weet dat sporters *high maintenance* zijn, maar als je hun schoonmoeder wil spelen, is het snel voorbij. Anderzijds heeft de sporter die begeleiding nodig. Als ze je jaar in, jaar uit, week na week een schema geven met wat je moet doen, dan ben je niet gewend zelf achter de dingen aan te gaan, want dat doen anderen voor jou."

"Wij proberen sporters financieel op te voeden. Het is bijna alsof ze terug naar school komen voor een snelcursus geldzaken."

Wat vindt u zelf opvallend in de enquête?

"Van het gokken ben ik alvast niet achterover gevallen. Ik heb in de kleedkamer gezeten naast jongens die openlijk toegaven dat ze zelfs op onze eigen wedstrijd gokten – maar steeds winnend, zegden ze."

'Gokken is eigen aan de sport: de atleet wil winnen, hier en nu'

TOMAS VAN DEN SPIEGEL
OPTIMA

Het gokken kan tegenwoordig digitaal en dus redelijk anoniem. Gokken is van de sport omdat het juist aan dezelfde behoeftes appelleert: de sporter wil winnen, liefst hier en nu. Dat is testosterongedreven."

"Het is alsof je een wedstrijd speelt waarvan je over anderhalf uur ook de uitslag kent. De hang naar snel gewin is ook de reden dat ik sporters heb zien instappen in piramidespelen. Alleen met snelle winst wordt rekening gehouden, niet met snel verlies."

"Het meest opvallende vind ik dat één op de twee voetballers geen verzekering tegen inkomensverlies heeft. Het gaat om sport, wat betekent dat de kans op blessure erg reëel is en zomaar een maandinkomen van 30.000 euro kan doen terugvallen naar iets meer dan 1.000 euro."

"Elke sporter zou zich daartegen moeten verzekeren en die

producten bieden wij ook aan. Voor een sporter blijft de belangrijkste pijler een goede bescherming van zijn carrière en zijn inkomen."

Raadt Optima ook Luxemburg-ontwikelingen of andere fiscale paradizen aan?

"Neen. Buitenlandse pistes zitten er niet tussen."

Maar inmiddels weet men u in Spanje ook te vinden. De kranten noemen u de beschermengel van sporters.

"We zijn die activiteiten aan het uitbouwen in Spanje, dat klopt, maar de markt is daar veel concurrentiëler dan hier."

"Beschermengel is overdreven. Als de voetballer 35 wordt en hij telt zijn geld – wat hij heeft verdiend en hoe wij dat hebben beheerd – dan zou ik graag één ding horen: 'Tomas, dat hebben we samen goed gedaan.'"

